

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség: 107, kiadóhivatali távbeszélő sz. 67.

Önként a halálba.

Tíz német tengerész nem tért vissza a támadásról. E tíz férfi közvetlenül az új német harcserkőz bevetése előtt azzal indult utolsó útjára, hogy az egy fővel irányított torpedót feltétlenül a támadásra érdemes cél közvetlen közelében viszi és a célbavett hajót minden körülmények között megsemmisíti, tekintet nélkül az előírásokra, amelyek kimondják, hogy hol van a határ, amikor a túlságos közelség már magát a vezetőt is veszélyezteti és tekintet nélkül arra, marad-e még lehetőség a visszatérésre.

Tíz férfi a biztos pusztulást vállalta magára azért, hogy kiheverhetetlen veszteséget okozzon az ellenségnek.

Az immár öt esztendeje dúló háború irtózatosszerű csatáiban ezer és ezer számra akadtak hősök, akik a férfias helytállásban hősi halált haltak, mégis ez a halál, amit ez a tíz tengerész vállalt, más, mint a harcok szörnyű kataklizmája, ahol még sem talál minden golyó s nem mindenki pusztul el. Ők tízen halálra ítélték önmagukat, a lélek, a szív, a hazaszeretet olyan elszántságával, ami kevés van az emberiség történelmében.

Amikor ezek pusztulnak el ebben a szörnyű küzdelemben mégis egy pillanatra meg kell állni e tíz férfi heroikus elhatározása előtt, mert szimbólum, világító fáklya a hazáért mindent feláldozni tudó magasztos elszántságban. Az a nemzet, amely ilyen lelkiállással harcol a jobb jövőért a sors minden csapásával szemben kemény tud maradni s előbb-utóbb kivívja azt a győzelmet, amely nemzetének az életet jelenti.

Mi magyarok e tíz férfi hősi elszántságának olvasása közben büszkén tekinthetünk vissza a magyar múltba. — Hősi szemléletben, férfias

helytállásban vetekszik a magyar történelem, minden európai nép történelmével, de vetekszik az olyan hősök számával is, akik önként mentek halálba, hogy haláluk nyomán magyar élet fakadjon. Dugonics Tituszok vére öntözi a magyar földet s ma amikor minden okunk mego van arra, hogy minden erőt

a haza fennmaradása érdekében latbavessünk parancsként állíthatjuk minden magyar elé néhai *Teleki Pál* mondását:

„Gondozzuk a haza szent tűzét nemzedékről-nemzedékre és próbáljuk azt gyarapítani, mert a múltból így lesz jelen, a jelenből pedig a jövő!”

Mohács város mezőgazdasága és állattenyésztése az elmúlt évben.

A város birtokmegoszlása. A földbirtok nagysága szerinti megoszlás a város 31.000 kat. holdnyi közigazgatási határán belül a következő: 1—8 holdas birtok 3.698, 8—15 holdas birtok 800, 15—80 holdas birtok 265, 50—100 holdas birtok 24, 100—500 holdas birtok 13, 500 holdon felüli birtok 2.

Föld- és állattarok. A tagosítás ügyében a bíróság ítéletet hozott s így a kiosztás remélhetőleg még az új gazdasági év megkezdése előtt megtörténik. A földárak és haszonbérek a háború folytán tovább emelkedtek. A vágójószág ára rögzítve van. A tenyészállatok ára nagyon fölment.

Gazdasági munkásügyek. A mezőgazdasági munkák zavartalanlanságát az elmúlt évben is sikerült biztosítani. A legkisebb munkabérek megállapították. Az aratómunkások a jobb termés folytán többet kerestek s így kenyérszükségletük fedezve volt. A hivatalos gazdasági munkavállalók létszáma 349. A hatósági gazdasági munkaközvevitőknél munkát keresett 17 személy, munkást keresett 21 munkaadó.

Növénytermelés. Az időjárás az egyes évszakoknak megfelelően igen változó volt. Eleinte csapadék bőven hullott, később azonban, március táján az időjárás szára jellegűvé vált. A tél folyamán a csapadék nagy része hó alakjában hullott, ami a vetések fejlődésére kedvező volt. Az ősziék jól megbokrosodtak, úgy hogy megerősödvé mentek a télbe. A leesett hóval megkapták a vetések a megfelelő mennyiségű nitrogént is, ami a további fejlődésükhöz előnyösen hozzájárult. Évi csapadék 614,4 mm., ami közepes átlagnak felel meg. Ez a mennyiség elegendő lett volna, azonban az eloszlás igen egyenlőtlen volt. A hó eltakarodása után a vetések igen kedvező

képet mutattak. A búzák élénk zöldek, az árpák világosabb színűek voltak, ami rendes jelenség, később fokozódó szárazság állt be, miáltal a vetések fejlődésben visszamaradtak és pedig a kalászosok száma alacsony maradt, a szemképződés is hiányos volt. Március folyamán erősebb fagyhullám jelentkezett, ami különösen a repcevetésekben okozott kisebb nagyobb kárt. Több helyen a repcét ki is szántották. A tavaszi kalászosok vetése idejében megtörtént, fejlődésüknek azonban a tartós szárazság nem kedvezett, ritkák, alacsonyak maradtak. A kapások ugyancsak a szárazság miatt kedvezőtlenül keltek és fejlődtek. A kukoricák foltosan keltek, bár a csirázási százalék kedvezőnek mondható. Később, május folyamán a lehullott kevés csapadék a fejlődésben látszó hiányt kissé helyrehozni látogat, azonban ez csak látszólagos volt, mert a hiányzó vízmennyiséget az alig néhány mm-es csapadék nem pótolhatta. Ez a szárazság károsan mutatkozott a répafélékben is, sőt később erős bolhakar is fellépett annyira, hogy több helyen a répat ki kellett szántani és újra vetni. A május hónapban pászttan végigvonuló fagyhullám szintén sokat ártott a kapásnővényeknek. Sok helyen a kukorica, répa megfagyott. A mesterséges takarmányok fejlődése kedvezőtlen volt, a csapadékhiány itt is károsan érezte hatását. A természetes kaszálók és rétek felújulása ugyancsak kedvezőtlen volt, a szalastakarmánytermés így a legminimálisabbnak mondható. A második kaszálás ugyan már valamivel jobbnak ígérkezett, de még ezzel sem sikerült a szokásos közepes terméseredményt elérni. A mezőgazdasági termények betakarítása idejében kezdetét vette. A kalá-

szosok közepes termést adtak. A kapások terméseredménye tűrhető volt. A mélyebb fekvésű helyeken, ahol a szárazság nem érezte annyira hatását, kielégítőbb volt a termés. Tény az, hogy a nyár folyamán mutatkozó esőhiányt az egész mezőgazdaság megsínylette. A kötelező ipari növénytermesztésnek a gazdák általában eleget tettek. Az őszi munkának az időjárás kedvezett, idejében elvetettek és szántottak ősziék, illetve tavasziak alá. A gyümölcs, az almatermés igen jó volt. A munkásviszonyok általában kielégíthetőnek mondhatók.

A háborús viszonyok miatt az elmúlt évben az állattenyésztés nem érte el a megfelelő fokot. Néhány bőtermésű esztendő s a békeviszonyok szükségessé ahhoz, hogy állatállományunk elérje megint a régi szintet. A hivatalból jelentendő fertőző betegségek közül lépfene egy esetben volt megállapítható szarvasmarhán, tovább azonban nem terjedt. Rühesség egy esetben lépett fel a város területén, az állatok gázkamrában történt kezelés után meggyógyultak. Sertéspestis betegség 15 udvarban, 1 majorban lépett fel. Úgy a beteg, mint az egészséges állatok oltás után átvészelték a betegséget, így tömeges elhullás nem fordult elő. Sertésorban betegség 15 udvarban lépett fel, de csupán 2 sertés pusztult el, míg a többi meggyógyult. Egyéb nem hivatalból jelentendő betegségek közül említésre méltó még a lovak influenzája és a csikók mirigykórja. A veszettség eilen az őszi oltások kapcsán beoltottak 2004, hatósági rendeltre pedig 139 kutyát. Az önként kiírtott ebek száma 179. A közvágóhídon levágásra került rendes vágáskor 788 darab szarvasmarha, 277 drb szopóborjú, 12 drb juh, 3 drb kecske, 2564 drb sertés. Kényszervágás volt 20 szarvasmarhán, 2 szopóborjún, 31 sertésen, melynek nagyrésze korlátlanul mészárszékekben volt kimerhető, míg a többi hatósági hússzékekben mérték alacsonyabb áron. Elkoboztak s a gyeptesterlepen megsemmisítettek négy szarvasmarhát, egy borjút és egy sertést. A gyeptesterlepen megsemmisítettek 65 drb lovat, 17 szarvasmarhát, 2 kecskét, 94 sertést, 102 kutyát. Ezen állatok különféle betegségekben hullottak el, melyeket 90%-ban az állatorvos fel is boncolt.

A városban és a szigeten 3 fedett állomás volt. Ezen állomásokon a bikák száma 15

ezek közül a vármegye tulajdonát 14 bika képezi, míg egy köztenyésztésre engedélyezett bika magántulajdonban volt. Az 1942. évhez viszonyítva a zúgfedeztetések nagyrésze megszűnt, mert a közellátás részére igénybevett állatok nagyrészt ezekből a zúgbikákból fedezte a közellátási hivatal s így csak a nagyon megfelelő, jóminőségű magánbikákkal történt csekélyszámú fedeztetés, melynek utódai kifogástalanok. Az engedélyezett magánbikák csaknem mind törskönyvezett bikák. A sertéseknél és juhoknál a zúgfedeztetések gyakran előfordultak, mert nincsenek köztenyésztésre engedélyezett kanok és kosok.

Az 1943. évi időjárása és csapadéka alábbiak szerint oszlott: Január 57,4 mm, február 31,5 mm, március 53,3 mm, április 21,4 mm, május 58,9 mm, június 94,1 mm, július 40,9 mm, augusztus 12,3 mm, szeptember 35,2 mm, október 21,5 mm, november 188,2 mm, december 47,6 mm, egész 1943. évi csapadék 614,4 mm volt. A leghidegebb nap január 27. én volt - 16,1 fok, a legmelegebb nap augusztus 22. én volt + 36,4 C fok.

Tanulóotthon és a polgári iskola.

Kaptuk az alábbi megkeresést: »Mélyen Tisztelt Szerkesztő Úr! Nagyon szépen kérem, legyen szíves a Hirlapban az illetékes hatóságok figyelmét felhívni arra, hogy az állami polgári iskolának az államtulajdonba átment zsidó épületekből tanulóotthon részére megfelelő házat igényeljenek, illetve kérjenek. A tanulóotthon felállításával úgy a tanári karnak, de még inkább a szülőknek nagy megnyugvással szolgálnának. Indítványom támogatását kérve és szíves közléséért köszönetet mondva maradtam mély tisztelettel: Aláírás.«

Az utóbbi esztendőben tapasztalt feltűnő érdeklődése a szülőknek az iskolai tanulóotthonok iránt azt mutatja, hogy a tanári vezetési alatt álló iskolai tanulóotthonnal szemben a szülők nagyobb bizalommal viselkednek, mint egyes családoknál történt elhelyezés iránt, mert gyermekeik úgy a tanulmányi előmenetelben, mint egyéb magatartásukban és neveltségükben több felügyelet alatt állanak.

A mohácsi polgári iskolának növendékei jelentős százalékban a vidékről kerülnek ki s így a Mohácsi Hirlap útján egyik vidéki szülőnek tanulóotthon felállítására iránti kéréme is a szülőknek a tanulóotthonok iránti bizalmát igazolja. Mohács megyei város képviselőtestülete is már több ízben foglalkozott tanoncotthon felállításának kérdésével, mely otthonnak felállítására ma is elsőrangban fontos érdeke a városnak, különösen a tanoncifjúság hazafias és erkölcsi nevelésének irányításában.

A polgári iskolából kikerülő vidéki ifjaknak is igen jelentős száma mint iparos, kereskedőtanonc helyezkedik el a városban, tehát a két otthonnak együttes kezelése olyan megnyugtató távlatokat nyitna meg, amely szer-

vesen összekötné a polgári iskolai tanulóotthonban elhelyezendő növendékek felügyeletét és nevelését a tanoncotthonban elhelyezett ifjúság nevelésével. Akár a két otthonnak egy épületben leendő elhelyezése, akár pedig mindegyik otthonnak külön külön egymástól függetlenül leendő megszervezése igen fontos és jelentős kérdése Mohács városának s a magunk részéről a Mohácsi Hirlaphoz fordult egyik szülő indítványát a legmelegebben támogatjuk, kérését a nyilvánosság elé hoztuk s szívesen vesszük e kérdésben a hozzászólásokat.

A római katolikus egyházközség közgyűlése.

Az 1944. évi augusztus hó 3. án megtartott hitközségi közgyűlésen tudomásul vette a képviselőtestület, hogy a belvárosi plebánia 30 személy befogadóképességű óvohelye elkészült.

Tudomásul vette továbbá, hogy *Martinkovits Magdolna* mohácsi szigeti Sárosi tanítónőt a főigazgató, tanítói állásában 1944. évi január hó 1. napjával véglegesítette Elhatározta a képviselőtestület, hogy a hiányzó harangok következtében beállt kényszerhelyzet folytán az istentiszteletek és egyéb egyházi szertartásokat megelőző ún. összeharangozást, úgy eszközlik, hogy a harmadik harangszó után a haranggal hármat kongatnak.

Tudomásul vette a képviselőtestület, hogy a kántorjavadalmi jegyzőkönyvet a felettes egyházmegyei hatóság jóváhagyta s ezen kántorjavadalmi jegyzőkönyv figyelembevételével a képviselőtestület a Mohács-belvárosi kántorkarnagy állásra egyhangulag az eredetileg 14 pályázóról 3-ra csökkent pályázók közül *Kiss Sándor* csepeli karnagyot választotta meg. A képviselőtestület *Ollop Ernő* szigeti káplánt a VIII-ik fizetési osztály harmadik fokozatába léptette elő.

Sik Sándor képviselőtestületi tag felszólalása után elhatározta a képviselőtestület, hogy a lehetőséghez képest a szőlőhegyi kápolnában minden hónap egyik vasárnapján szentmisét biztosít. Tudomásul vette továbbá a képviselőtestület, hogy a szigeti ribai tanítói állásra megválasztott *Heim László* és a szigeti sárháti tanítói állásra megválasztott *Illés Mihály* állásukban a felettes egyházmegyei hatóság megerősítette, azonban időközben *Illés Mihály* tanítói állásáról lemondott.

Kisebbségi jelentőségű személyi ügyek letárgyalása és elfogadása után a közgyűlés véget ért.

Mennyi hadisegély és járadék jár a hadbavonultak hozzátartozóinak és hadigondozottaknak?

A kormány felemelte a hadbavonultak hozzátartozóinak hadisegélyét és a hadigondozottak járadékait. Az erre vonatkozó kormányrendelet a következőket tartalmazza: Az új hadisegélyrendelet a hadisegélyben részesülők előfeltételül szolgáló jövedelem határait általában 25%-

kal emelte fel. A rendelet a hadisegélyek összegét is lényegesen felemelte, mégpedig a 12000 lakosnál nem nagyobb lélekszámú községekben, a legalább középiskolai négy osztályát végzett-ségű, avagy önálló iparos, vagy önálló kereskedő bevonultak felesége után havi 48 pengőről 60 pengőre, többi hozzátartozója után pedig havi 18 pengőről 25 pengőre. Azoknak a bevonultaknak hozzátartozói, akik nem tartoznak az előbb felsoroltak közé, a feleség után havi 36 pengőről 45 pengőre.

A 12000 lakosnál nagyobb létszámú községekben, továbbá megyei és törvényhatósági jogú városokban a legalább középiskolai négy osztályos végzettségű stb. bevonultak felesége után a hadisegély összege havi 60 pengőről havi 75 pengőre, többi hozzátartozója után pedig havi 24 pengőről havi 30 pengőre, a többi bevonultak felesége után pedig havi 48 pengőről 60 pengőre, a többi hozzátartozója után pedig 24 pengőről 30 pengőre emeltetett fel. Budapest székes fővárosban, valamint a környező városokban és községekben a középiskolai négy osztályos stb. végzettségű bevonultak feleségének hadisegélye 90 pengőben, többi hozzátartozójának pedig 35 pengőben állapított meg. A többi bevonultak után a felesége havi 75 pengőt, a többi hozzátartozó pedig 35 pengőt kap, tehát az emelés mértéke itt is általában eléri, sőt meghaladja a 30 százalékot. Az új hadisegélyrendelet gondoskodik arról is, hogy a hadbavonultaknak a légialtalmi kiürítés miatt más községbe költözött hozzátartozói a magasabb összegű hadisegélyt akkor is megtarthassák, ha az új tartózkodási helyen csak alacsonyabb összegű hadisegély volna megállapítható, ha azonban az új tartózkodási helyen magasabb összegű hadisegély járna, úgy az odaköltözött személyek részére ezt a magasabb összegű hadisegélyt kell folyósítani.

A *hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák új járadéka*. A hadigondozottak járadékemelését szabályozó kormányrendelet felemeli a II-ik és III-ik járadék-osztályú hadirokkantak járadékát, mégpedig a legénységi ellátási csoportba tartozó II. járadék-osztályú hadirokkantokét havi 72 pengőről 90 pengőre, III. járadék-osztályúét pedig 36 pengőről 50 pengőre. Hasonló arányú emelés történt a tiszti és altiszti ellátású csoportba is. Magasabb összegben állapították meg a jelenlegi háború hadiözvegyeinek járadékait is, úgy hogy a jövőben a tiszti ellátási csoportba tartozó hadiözvegy havi 140 pengőt, az altiszti és legénységi ellátási csoportba tartozó hadiözvegy pedig havi 90 pengőt kap. Az emelés mértéke tehát itt eléri a 25 százalékot.

A *hadiarvák járadékát* a rendelet ugyancsak felemelte, a szülőitlen árva, a tiszti ellátási csoportban 110 pengőt, az altiszti és legénységi ellátási csoportban pedig 75 pengőt fog kapni. Körülbelül ilyen arányban emeltettek a félárva járadékait és hadigondozott családtagok, azaz a munkaképtelen szülők járadéksegei is.

A rokkant otthoni, illetőleg gyógyintézeti ápolásban részesülő hadirokkantok, rokkantotthoni pótléka 20-50 százalékkal növekszik.

Nagyjelentőségűek az 1914-1918-as háború hadigondozottjainak pénzellátását emelő rendelkezések. A hadirokkantok járadékai már eddig is azonosak voltak a jelenlegi háború rokkantjainak járadékösszegével és ezekkel együtt emeltettek fel most is. A hadirokkantok gyermekeinek nevelési pótlékát továbbá a hadiözvegyek és hadiarvák járadékait azonban a rendelet az eddigiek kétszeresére emelte fel. Ez a rendelkezés számos jogos panaszt orvosolt és megnyugtathatja az előző háború hadigondozottjait, hogy a kormány a hazáért hozott áldozatukat semmivel sem tartja kisebb értékűnek, mint a jelenlegi háború áldozatait. Az 1920-as évek folyamán járadékmgváltásban részesült hadiözvegyek segélyösszegeit a rendelet ugyancsak az eddigiek kétszeresére emelte fel.

Színház

Szombaton és vasárnap a *Violetta* című operett került előadásra. Márfy Vera, Nagy Anni, Varga Jenő, Hollósi Pál, Farkas Anni, Soltsz Mária, Deák Ferenc és a többiek igyekeztek a különben igen gyenge darabot sikerre vinni.

Ezzel a Pécsi Nemzeti Színház társulatának hat hetes vendégjátéka befejezést nyert. A hat hetes vendégszereplés alatt Mohács város színpártoló közönsége példásan mutatta meg szeretetét a vendégszereplő színtársulat szemben. Jól esett látni nap-nap után mohácsi szemnek is a telt házakat és ez a tény minden bizonnyal hozzájárult ahhoz, hogy az egyébként is kitűnő erővel rendelkező pécsi színtársulat minden egyes tagja tudásának és tehetségének javát adta s amikor ezúton is köszönetünket fejezzük ki a színtársulat igazgatójának, *dr. Székely Györgynek* és a társulat minden tagjának, hisszük és reméljük, hogy ennek a lelkes magyar városnak színpártoló közönségét szintén szívébe zárta a színtársulat minden itt vendégszereplő tagja s ezek a lelki kapcsolatok alkalmasak lesznek arra, hogy az elkövetkezendő újabb színházi szezonon ugyanilyen kitűnő sikerrel záruljon.

Mint érdekes tapasztalatot meg kell említenünk, hogy a színpártoló közönség igen tekintélyes része a prózát kultiválta, ami talán fordulópontot jelent az elkövetkezendő színiévad műsorának összeállításánál, mert nem hinnők, hogy ez az érdeklődés kizárólag a próza társulat elsőrangú művészgárdájának szól, hanem magának a próza darabok iránti mindjobban erősödő szeretetnek a megnyilvánulása volt. Gondoljunk csak *Hiatky László* elmúlt évi őszi próza társulatára, amikor a közönség érthetetlenül távol tartotta magát a jobbnál jobb próza daraboktól. *Dr. Székely György* rendszere, mely szerint egy-egy darab egymásután kétszer-háromszor került bemuta-

tásra, határozottan bevált. Sokkal helyesebb ez a rendszer már a bérlők nagy számára tekintettel is, mintha mindennap más-más darabot mutatnának be és a szezon későbbi időszakában kerülne újra bemutatásra.

Mint nemkívánatos és mielőbb megszüntetendő szépséghibát meg kell említenünk a színházi függöny zsidó hirdéseit. Bizonyára lett volna még annyi festék, még ebben a háborús világban is, hogy a zsidó hirdéseket átfestették volna, de minden bizonnyal keresztény kereskedők és iparosaink is szívesen hozzájárultak volna ahhoz, hogy cégüket a színház függönyén hirdethessék. A függöny ugyan nem volt használatban, azonban nem tudni mi okból, csaknem egyharmad részben volt látható s nem keltett valami épületes látványt.

HIREK

A rendőrkapitányság új vezetője. A M. kir. belügy miniszter a mohácsi m. kir. rendőrkapitányság vezetőjéül *Tóth Elek* m. kir. rendőrfőtanácsost Szekszárdról Mohácsra helyezte, át illetve nevezte ki. A kapitányság új vezetője *dr. Kocsis Béla* m. kir. rendőrtanácsos áthelyezése után ideiglenesen Mohácsra helyezett *dr. Bugár János* m. kir. rendőrtanácsostól a hivatalvezetést már átvette.

Házasság. *Pazarek Dezső* banktisztviselő, tart. főhadnagy, lapunk belső munkatársa folyó hó 15-én délután 6 órakor tartja esküvőjét *Huber Iren* tanárnővel a felsőszentiváni római katolikus templomban.

Egyházmegyei hír. *Dr. Virág Ferenc* megyéspüspök *Ferkó Mihály* pélimonostori káplánt az iskolaév megkezdéséig katonai szolgálatot teljesítő *dr. Kopcsányi Miklós* Mohács belvárosi káplán helyettesítésére Mohács belvárosi plébániára áthelyezte.

Eljegyzés. *Lang Éva Magdolna* tolyói hó 6-án eljegyzte *Mózer Béla* Budapestről.

Áthelyezés. A m. kir. belügyminiszter szolgálati érdekből *Gálszecsy Tivadar* m. kir. rendőrfőfelügyelőt Mohácsról Bajára helyezte át.

Orvosi rendelő áthelyezés. *Dr. Ónody György* v. klinikai tanársegéd rendelését saját házában (Baró Eötvös u. 3.) folytatja.

Albrecht kir. herceg adománya az épülő sepei templomnak. Országszerte ismeretes az a lelkes küzdelem, amelyet Sepse község felszabadult délbaranyai katolikus társadalmá folytat a sepei templom építése érdekében. A sepeieket nagy öröme érte, mert *Albrecht kir. herceg* villányi kőbányájából 300 köbméter terméskövet ajándékozott a templom építési céljaira, amiből a nagyharsányi templom mintájára a falakat és lépcsőfeljárókat el lehet készíteni.

Vonatkorlátozás. A Mohács Pécsi Vasút üzletvezetősége értesíti az utazó közönséget, hogy f. hó 7-től kezdődőleg a Villány-Mohácsi vonalon az 5. és 6. sz. (délutáni) személyvonatok közlekedését további intézkedésig beszüntette.

Tábortűz. A Mohácsi Levente vizitábor szombaton, 12-én este 8 órakor a duna révátkezésnél táborítást tart, melyre Mohács város közönségét ezuton hívják meg.

Állatorvosi hír. A városi állatorvost helyettesítő *dr. Szigeti János* állatorvos lakása Arany János u. 3.

Lovas bemutató. A Mohács állomaszó német lovas SS. alakulatok, vasárnap délután 2 órai kezdettel igen szépnek és látványosnak ígérkező nagyszabású lovas sportünnepélyt rendeznek a levente sporttelepen. Mindazoknak, akiket a nemes sport érdekel felejthetetlen élményben lesz részük.

Műsoros előadás. Augusztus hó 12-én, szombaton este 7 órai, vasárnap délután 4 és este 7 órai kezdettel a nyári Színkörben műsorra kerül a *Bűvös táska* látványos, zenés, táncos mesejáték 8 képből és a Sokac Gyöngyösbokrétá bemutatásában a Menyasszony tánc, táncos népi játék 5 képből. — Helyárak 1 pengőtől 350 P-ig. Jegyek kaphatók az előadások napjain a Színház pénztáránál egész nap. Elsőtűzés miatt az előadásokat pontosan kezdik.

Felhívás. Azok a sertéstartó mohácsi lakosok, akik sertéseiket pestis ellen Szimultán módszer szerint oltani akarják, jelentkezzenek a hivatalos időben a város-háza 4. számú szobájában.

Kleptomániás mohácsi asszonyi vettek őrizetbe Pécsen. Megrögzött tolvajnót veit őrizetbe a pécsi rendőrség *Meranics Jánosné sz. Furschl Anna* 50 éves mohácsi asszony személyében. Meranicsné nem ismeretlen a pécsi bűnügyi krónikában és már körülbelül tízszer volt az ügyészségi fogház lakója. Augusztus 7-én Pécsre utazott, ahol egy trafikban a pultról tömött kékösarat lopott el, amit a vásárban azonnai értékesített, majd az Irányi Dániel téren egyik vendéglőben *Molnár Jánosné* pécsvaradi asszony telt kékösarát, amelyben új berliner kendő, törölközők, konyharuhák voltak lopta el s a lopott holmikat a kosár kivételével szintén eladta. A Baranya fogadóban találták meg *Meranicsné*t, aki azonnal töredelmes vallomást tett, azzal, hogy kleptomániás s „nem bír magával”. Meranicsné atkísérték az ügyészség fogházába, aki ugyancsak lopásért legutóbb 4 hónapi szabadságvesztésbüntetésre volt ítélve. A ismeretlen orgazdák ellen is megindult az eljárás.

Kárpátaljára tilos a beutazás augusztus 5–20 között. MTI. Illetékes helyről közlik, hogy a kárpátaljai területre Ung, Bereg, Ugocsa és Máramaros vármegye, valamint Ungvár város területére a beutazást a belügyminiszter augusztus 5 és 20 napja között megtiltotta. Ennek a tilalomnak megfelelően tehát az erre az időre kiadott utazási igazolványok érvénytelenek.

Búza átvétel. Értesítem az igentisztelt Gazdaközönséget, hogy folyó hó 12-től, szombattól folyó hó 17-éig búzát a sokacrévben (Horváth fogtechnikussal szemben) uszályba veszek át. — *Fülöp Géza* terménykereskedő Mohács.

LOVAS SPORTÜNNEPÉLYT

rendez a német lovas SS alakulat

vasárnap, augusztus 13-án délután 2 órakor

Mohácsban a levente pályán.

Belépődíj 2.— pengő.
Honvédeknek ingyen.

Kárpátaljjával megszűnik a magánpostai, táviró és távbeszélőforgalom. MTI. A posta-vezérgazgatóság közli, hogy augusztus 6-tól kezdve egyrészt az ungi, beregi s máramarosszigeti közigazgatási kirendeltségek, továbbá Ung, Bereg, Ugocsa s Máramaros vármegyéik, valamint Ungvár város területe, másrészt a hátszág között a magánpostai, táviró s távbeszélő forgalom általában szünetel. Kivételt képeznek a katonai és polgári hatóságok postaküldeményei és táviratai, a hadiüzemek igen fontos ügyben váltott postai küldeményei, táviratai, amelyeknél a küldés sürgősségét a hadiüzemi parancsnok hivatalos bélyegzője igazolja, valamint a gyógyszer és élelőtartalmu csomagok. Mágántávirat, születés, halálesetben, illetve háborus anyagi csapással kapcsolatban küldhető, ha annak szükségességét a helyi közigazgatási hatóságok, csendőrség, vagy rendőrség igazolja. A távbeszélő forgalomban továbbá is kizárólag csak állami beszélgetések kezdeményezhetők.

A tábortól érkező vízcserkészek fogadása. A vízikiképzőtáborban lévő és Baja felől augusztus 15-én d. u. 6 órakor érkező vízcserkészeket értesülésünk szerint a Dunaparton a halászbárkák feletti Dunaszakoszon fogadják. A szülőket és vízcserkészbárátokat a fogadáson szívesen látja a csapat szervezőtestülete.

Ióslás és a piros szoknya. *Aladics Mihalyné* mohács-szigeti asszonyhoz beállított *Sárközi Mária* cigányasszony, aki elmondta Aladicsnének, hogy nagyszerűen tud jóslani, de ahhoz pénzre, sőt ruhára is szüksége van. Aladicsné ugylátszik módelelt kíváncsi lett a jövőre, mert 100 pengőt adott át a cigányasszonynak, majd pedig a cigányasszony teljesen felöltözött Aladicsné ruhába s eltávozott azzal, hogy mindjárt visszajön s jóslani fog. Minthogy a cigányasszony többet nem mutatkozott Aladicsné feljelengette a cigányasszonyt s az ügyészség megindította az eljárást.

Tudnivalók a légoltalmi riasztásról. A közönség, a rádió riasztást és a rádió légiveszélyelmúltát, jelző rádió bemonadást követi, holott a rádió bemonadás nem a közönségnek szól, hanem a légoltalmi szerveknek. A közönség a rádió riasztáskor már igyekezzék védett helyre, de a védett helyről csak akkor távozzon el, amikor a feloldó szíréna-jelzést hallja. A riasztásnál se sétálva, hanem futva, vagy gyorsított menetben igyekezzék a védett helyre vagy álljon be a legközelebbi kapuk alá.

Akcio a legelők rétek megjavítására. A Földművelésügyi miniszter a savanyu talajú rétek és legelők megjavítására kedvezményes áru lápi mérszapot és szénsavas mészkeport juttat a birtokosságoknak, legelgetési társulatoknak, községeknek valamint az 500 kat. holdnál kisebb területen gazdálkodó birtokosoknak. Jelentkezni lehet a Zöldmező szövetségnek, vagy Zöldmező szakosztálynál.

Csak legszükségesebb esetben utazunk. MTI. A július 28-án életbeléptetett vasuti korlátozásokkal kapcsolatban illetékes helyen felhívják az utazó közönség figyelmét arra, hogy csak a legszükségesebb esetekre korlátozzák az utazást. Ezidőszerint nincs szükség engedélyre, de ha a vonatoknak még mindig fennálló túlszűfoltása nem szűnik meg, akkor az illetékes ténylezők kénytelenek lesznek utazási engedélyek bevezetésének gondolatával foglalkozni.

Hogyan és kik vehetnek részt a tenyészülő akcióban. A m. kir. földművelésügyi miniszter a népies szarvasmarha tenyésztés gyorsabb ütemű minőségfejlesztése s a meg nem felelő tehénállománnyal rendelkező kis és középbirtokosok törzsállományának kicserélése érdekében az idén is megrendezi a tehén és tenyészülő kiosztási akciót, mely az elmúlt évben rendkívül nagy eredménnyel járt. Növendéküző, tehének kerülnek kiosztásra. Az akció során kiosztásban részesülő gazdák a vételár 30%-ig terjedő árkedvezményt kaphatnak, kedvezmény összege növendék üszöknél 300, vemhes üszöknél és teheneknél 500 P-ig terjedhet. A beszerzéséknél a törzskönyvelt tenyésztekből származó állatok előnyben részesülnek. Az árkedvezmény az ilyen tenyésztekből származó növendék üszöknél 360, vemhes üszöknél és teheneknél 600 pengőig terjedhet. Az akció lebonyolítását a kerületi állattenyésztő szervezetek útján a vármegyei állattenyésztő egyesületek, valamint a vármegyei, városi és közigazgatási kirendeltségi gazdasági felügyelőségek közreműködésével a szarvasmarhatenyésztő szervezetek országos szövetsége révén. A kiosztásban elsősorban 50 kat. holdnál kisebb mezőgazdasági területen gazdálkodó kisgazdák részesülnek, másodsorban pedig 300 kat. koldat meg nem haladó területen gazdálkodó állami támogatásra érdemes középbirtokosok jöhetnek tekintetbe.

Anyakönyvi bejegyzések
1944. augusztus 4-től — 11-ig.
Születések: Grecht Anna Mária, Fink János, Csáky Mária Dominika Franciska Terézia, Szakács Katalin, Németh János,

Bruckner Anna, Kostyák János, Gombár István, Arnold István.

Házasságkötések: Prekopp Flórián és Réthmezey Jolán Ida Krisztina, Molnár József és Szerbetics Katalin, Szalontai László Gyula és Tasi Mária.

Haldózások: Sárközi Erzsébet 11 hónapos, özv Késics Istvánné 69 éves, Csurilla Jónásné 30 éves.

SPORT.

Vasárnap az MTE teljesen tartalékos csapata Nemeskéri bíraskodása mellett előmérkőzést játszott a német katonákkal, amely óriási lelkesedés mellett 3:1 (0:1) arányban legyőzte az MTE-t.

Az Országos Tanács az eredeti tervtől eltérően az NB II. és NB III. osztályokat egybeolvasztotta és az egész országra 16 csoportos körzeti bajnokságot írt ki. Ennek alapján a nálunk felállított „Dunántúli Körzetben“ az NB II. ből a DVAC és a KRAC, az itteni volt NB III. ből pedig a kiesett BZTE kivételével fennmaradó 12 csapat, valamint a két alosztálybajnok a PTSE és a NLE, tehát összesen 12 csapat. Így Mohács NB III. ba jutása tárgytalanná vált.

Anyagi nehézségek miatt a PTSE és NLE nem nevez a Körzeti Bajnokságra az csak 14-es létszámmal indul.

Augusztus hó 1-ig kellett nevezni az alosztálybajnokságra, amelyre még több csapat köztük Mohács sem adta le nevezését, amelyet most egyelőre meghosszabbítottak. Egyébként is szó van az alosztálybajnokság másirányú beosztásáról.

Néhány új egyesület jelentkezett a Pécsi Kerületnél felvételre ezek a következők: Gyékényesi MAV, Kiskanizsai SLE, Pécsvárad LE és a Kálmáncsai LE.

Dunaföldvári LE az országos levente bajnokság során a Szegedi leventéket 2:1 arányban legyőzte és így bejutott az elődöntőbe, ahol a Szombathelyi LE ütközik meg a döntőbejutásért.

Várhegyi Bálint és Varga János játékevezetők másirányú beosztásuk miatt egyelőre nem állhatnak a testület rendelkezésére.

Most jelent meg az országos JT hivatalos értesítője, amely részletes kimutatást közöl arra vonatkozólag is, hogy kik vezetnek az elmúlt ényben NB I. és NB II. mérkőzést. A Pécsi Kerületből 8 játékevezető működött ezen mérkőzések keretében összesen 24 alkalommal. Ezek között szerepel Mohácsról Pazaurek Dezső is.

Uszóverseny augusztus 20-án. Mint minden évben ez évben is megrendezi a Magyar Uszó Szövetség a Leventeegyesülettel karöltve az uszóversenyt 1944 év év nyarán augusztus hó 20 napján kerül lebonyolításra a dunai partfördönél. Az uszóversenyt résztvehetnek az I. korcsoportba tartozó 1930, 1931, 1932 évi, a II. korcsoportba tartozó 1925, 1926, 1927, 1928, 1929 évi a III. korcsoportba tartozó 1924, 1923, 1922, 1921 évi születésű ifjak és leányok. Versenyszámok: 50 m. gyors, hát és melluszás, 100 m. gyors, mell és hátuszás,

esetleg 200 m. melluszás és 400 m. gyorsuszás.

A Leventeparancsnokság, valamint a Mohácsi Torna Egylet és a Vízicserkészek parancsnoksága felhívja mindazon ifjakat és leányokat akik az uszóversenyen résztvenni óhajtanak, hogy haladéktalanul jelentkezzenek Radnóti (Ritter) Jenőnél (Király ut) a verseny rendezőjénél. Részletekre még visszatérünk.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó
FRIDRICH OSZKÁR

A honvédelmi minisztérium által engedélyezett
önmagától felgördülő

LÉGO-ROLLÓ
megrendelhető:

FRIDRICH OSZKÁR
könyvkereskedőnél
MOHÁCS.

ELADÓ EGY KÜLÖNÁLLÓ
É P Ü L E T

5 méter széles, 10 méter hosszú, tiszta téglá, falcolt cserép, új szerszámfa. Érdeklődni lehet:
Tompá Mihály utca 52.

Mindenes szakácsnő, bejárónő, gyermek mellé keresztény szolid leány azonnal beléphet.

Dr. Ónody György.

Műhelymegnyitás:

Értesítem Mohács és környéke közönségét, hogy Mohács-szigeten Csata 3. szám alatt (a baracskai kövesút mellett a 4-es km-kőnél) **kádárműhelyt** nyitottam, hol mindenféle faedények szakszerű készítését vállalom. Alldandóan raktáron tartok új hordókat és lugzókat.

Szíves pártfogást kér

Keller Ádám
kádármester.

Alsó Kanda 131/b. szám alatti
T A N Y A

hozzávaló gazdasági épületekkel, 440 □-öl gyümölcsösrel szabad kézből ELADÓ. Érdeklődni lehet a helyszínen özv. Kovácsics Péternénél.

Príma állapotban levő **f ü r d ő k á d a t** és **Wertheim-cassát** VENNEK.

Cím a kiadóhivatalban.

Mohács-szigeten fekvő tagosítatlan kb. 80 kat. hold vagy tagosított 65 kat. hold ingatlanaimat 1944. évi október hó 1-től kezdődően

hasznos bérbe vagy felesbérbe

K I A D O M.

Dr. Beck Alajos.

Osztrák gyártmányú, kereszthúros **rövid fekete zongora** ELADÓ.

Cím a kiadóhivatalban.

JÓ ORÁT AKAR?
PERJÉSIHEZ!
M E N J E N!

Keresek azonnali belépésre **egy női fodrászsegédet**
SZABÓ JÁNOS
Mohács, Szentháromság utca 37.

Használt **GÉPSZIJ** eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

ZRINYI UTCA 17. számú **ház eladó.**
Érdeklődni lehet: Húsz Istvánnál.

Különbejárattú **bútorozott szoba kiadó**
Széchenyi tér 13.

Mohács megyei város polgármesterétől
7111/1944. kig. szám.

Hirdetmény.

A bányagazdálkodási m. kir. kormánybiztos úrnak a gyapjas birka- és báránybőrök igénybevétele tárgyában megjelent 4317/1944. számú rendeletét szigorú alkalmazkodás végett az alábbiakban teszem közhírré:

Minden juhtartó, akinek az 1944.45. évi gazdakönyvébe történt bejegyzés szerint birkaállománya 5 darab vagy annál több, köteles a gazdakönyvbe bejegyzett birkaállománya 15%-ának megfelelő darabszámban gyapjas nyers birkabőrt 1944. évi december hó 31. napjáig, továbbá bárányállománya 15%-ának megfelelő darabszámban gyapjas nyers báránybőrt 1944. évi augusztus hó 31. napjáig beszolgáltatni.

Egy darab birkabőr helyett 2 darab báránybőrt, 2 drb báránybőr helyett 1 drb birkabőrt lehet beszolgáltatni. A beszolgáltatandó darabszám megállapítása során a tizedestörteteket akként kell számításba venni, hogy a 0.5 vagy ennél nagyobb tizedestörtet egy egészre kell kikerekíteni. A 0.5-nél kisebb tizedestörtet figyelmen kívül kell hagyni.

Gyapjas birka- és báránybőrt a juhtartó csak az illetékes hatóság által kijelölt nyersbőrkereskedőnek és csak a hatóság által megállapított áron adhat el.

Az, aki vágási utalvány alapján birkát vagy bárányt vág, köteles a birka- vagy báránybőrt a jogosított vevőnek hatóságilag megállapított áron beszolgáltatni. Gyapjút levágott vagy elhullott állat bőréből lenyírni nem szabad.

A rendelet 6. §-ának 1. bekezdése szerint a juhtartó az eladott gyapjúbőr átadásakor átvételi elismervényt kap. A juhtartó gazdálkodó köteles az átvételi elismervényeket megőrizni és ezek közül a nyersgyapjas báránybőrökre vonatkozókat az 1944. évi szeptember hó 30. napjáig, a nyersgyapjas juhbőrökre vonatkozókat pedig az 1945. évi január hó 31. napjáig nyilvántartó hatóságának az eladásnak a beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe beszámítása végett bemutatni.

Mohács, 1944. évi augusztus hó 3-án.

Vitéz Szőnyi Alajos s. k. polgármester.

OMNIA FILMSZÍNHÁZ
Augusztus 11—12—13
Szerelmes szívek
Augusztus 14—15
Cseresznye virág

Hivatalos gabonaárak
1944 augusztus hóban:

Buza	40.— P
Rozs	37.— P
Takarmányárpa	36.— P
Sörárpa	40.— P
Zab	40.— P
Morzsolttengeri	36.— P
Bab, fehér	80.— P

3 deciliteres **üveget** keresek kengyelzárás megvételre
Csapó György
szikvízüzem, Karancs.

Mohács megyei város polgármesterétől
6307/1944. kig. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. közellátásügyi miniszter úrnak a baromfi és tojás beszolgáltatásának, forgalmának és felhasználásának, továbbá a togzadtságban tenyésztett hal, valamint a lőtt vad beszolgáltatásának és forgalmának szabályozása tárgyában megjelent 113.100/1944. számú rendeletét szigorú alkalmazkodás és mihezartás végett az alábbiakban teszem közhírré.

Ennek a rendeletnek a hatálya alá tartoznak a következő állatok és termékek:

Mindennemű élő és leölt baromfi, togzadtságban tenyésztett mindennemű hal, élő vagy jegelt állapotban. A lőtt vadak közül a nyul, az őz, a szarvas, a vaddisznó, a fácánkakas és fácányúk.

A beszolgáltatási köteleesség teljesítésére szánt baromfit és tojást az 1945. év június hó 30. napjáig kell vásárlásra jogosított kereskedőnek vagy hatóság által feljogosított más vásárlónak vételre felajánlani.

A beszolgáltatási köteleesség teljesítésére csak élő, egészséges, üresbogyú baromfit lehet vételre felajánlani, a beszolgáltatásra szánt baromfinak élő-súlyban darabonként legalább a következő súlyt kell elérnie: csirke 1944. évi augusztus hó 30. napjáig 1 kg., az említett nap után 60 dkg., tyúk 1 kg., gyöngyös 80 dkg., pulyka 1 kg., hizott liba 5 kg., hizott kacsa 3 kg.

Az úgynevezett tavaszi keltetési libát és kacsát a keltetés évének szeptember hó 15. napja előtt a beszolgáltatási köteleesség teljesítésére felajánlani nem szabad.

A beszolgáltatási köteleesség teljesítésére csak ép héjú, friss tojást szabad felajánlani.

A beszolgáltatási köteleesség teljesítésére szánt halat az 1945. évi június hó 30. napjáig kell valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek felajánlani. A beszolgáltatási köteleesség teljesítésére szánt lőtt vadat az 1945. évi június hó 30. napjáig kell valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek felajánlani.

A lőtt vadat közfogyasztásra alkalmas minőségben kell átadni.

A kereskedő köteles a vételt az eladó gazdakönyvébe bejegyezni és arról egyidejűleg a Központ által rendszerezett nyomtatványon pontosan és a valóságnak megfelelően 4 példányban vételi jegyet kiállítani.

Vételi jegyet csak tényleg megvásárolt áruval állíthat ki. Tíz kg-nál kisebb baromfi, a hizott liba és kacsa kivételével, vagy tojás vételénél a kereskedő vételi jegy helyett árúbélyeget adhat az eladónak.

A gazdálkodó az összegyűjtött árúbélyegekkel havonként egyszer jelentkezhets nyilvántartó hatóságánál, amely az árúbélyegeket átveszi, a beszolgáltatást a gazdakönyvbe bejegyezi és a gazdálalpon nyilvántartásba veszi.

Az u. n. tavaszi keltetési kacsát és libát a keltetés évének szeptember hó 15. napja előtt forgalomba hozni nem szabad. Eddig az időpontig a kényszer-vágásra kerülő libát és kacsát sem szabad forgalomba hozni.

Két darab tyukot, vagy négy darab csirkét, vagy egy darab pulykát élő vagy leölt állapotban, vagy 2 kg. tojást kézi podgyásként bárki szállíthat vagy postára szállításra feladhat.

A gazdálkodó közvetlenül fogyasztó részére hizott libát vagy kacsát nem adhat el.

Baromfit és tojást hálazás útján forgalomba hozni nem szabad.

Mohács, 1944. évi augusztus hó 3-án.

vitéz Szőnyi Alajos sk. polgármester.